

Informatie over een dialysekatheter

Uw behandelend arts heeft u verteld dat uw nierfunctie achteruit gaat en dat het noodzakelijk is dat u moet gaan dialyseren. Om te kunnen dialyseren is toegang tot de bloedbaan nodig. De meest gebruikte toegang hiervoor wordt een shunt genoemd (zie brochure 'Informatie over een shunt'). Bij u moet er op kortere termijn een toegang tot de bloedbaan komen en daarom is/wordt er een dialysekatheter (ook wel 'centraal veneuze lijn' genoemd) bij u geplaatst. Een dialysekatheter wordt ingebracht op de dialyseafdeling of de operatieafdeling.

In deze folder geven wij u informatie over alle aspecten betreffende de dialysekatheter. De brochure is bedoeld als aanvullende informatie en niet in plaats van persoonlijke informatie. De dialyseverpleegkundige en uw arts zijn bereid om u persoonlijk één en ander uit te leggen en op uw vragen in te gaan.

Wat is een dialysekatheter?

Met hemodialyse worden afvalstoffen en overtollig vocht uit het bloed verwijderd met behulp van een filter (= de kunstnier). Om voldoende bloed naar de kunstnier te kunnen leiden is toegang tot de bloedbaan nodig. Deze toegang tot de bloedbaan kan met behulp van een dialysekatheter in een groot bloedvat of een zogenaamde shunt worden verkregen. In deze folder wordt alleen ingegaan op de dialysekatheter.

De dialysekatheter is een hol slangetje van kunststof en wordt geplaatst in een groot bloedvat (ader) in de hals of in de lies. Tijdens de dialyse wordt bloed via de dialysekatheter naar het dialyseapparaat geleid. Na zuivering in de kunstnier wordt bloed via diezelfde katheter het lichaam weer ingevoerd. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen tijdelijke en permanente katheters.

Tijdelijke dialysekatheter

Deze dialysekatheter kan in de liesader of de halsader worden ingebracht. Het voordeel van deze katheter is dat er geen operatieve ingreep nodig is om de katheter in te brengen. Bovendien is deze katheter meteen na inbrengen te gebruiken. Na het inbrengen van een katheter in de halsader wordt een controlefoto gemaakt. Het nadeel van een tijdelijke katheter is dat er sprake is van een tijdelijke oplossing en dat er gezocht moet worden naar een permanente toegang tot de bloedbaan. Per patiënt wordt bekeken of het mogelijk is om met deze katheter naar huis toe te gaan. Bij een dialysekatheter in de lies is dit niet mogelijk omdat u daarmee zo min mogelijk mag lopen, dit om knikken in de katheter te voorkomen.

Permanente dialysekatheter

De permanente dialysekatheter kan in de halsader worden ingebracht. In tegenstelling tot de tijdelijke katheter is de permanente katheter ervoor gemaakt om voor langere tijd (soms zelfs jaren) in het bloedvat te kunnen zitten. De katheter wordt op de dialyseafdeling of de operatiekamer ingebracht, omdat een gedeelte van de katheter onderhuids wordt geplaatst. Dit wordt gedaan om de katheter vast te laten groeien en om infectie tegen te gaan. Deze katheter kan direct na het inbrengen gebruikt worden maar zal de eerste en mogelijk tweede dag wat problemen geven omdat door de ingreep de omgeving bij de katheter wat gezwollen is en daardoor

Bezoekadressen:

Meander Medisch Centrum
Maatweg 3
3813 TZ Amersfoort

Locatie Baarn
Molenweg 2
3743 CM Baarn

Locatie Barneveld
(Medisch Centrum de Burgt)
Nederwoudseweg 17
3772 TD Barneveld

Locatie Leusden
(Medisch Centrum de Mulderij)
De Mulderij 2
3831 NV Leusden

Locatie Nijkerk
(De Nije Veste)
Oranjelaan 104
3862 CX Nijkerk

Postadres:

Postbus 1502
3800 BM Amersfoort

Telefoonnummers:

Algemeen: 033 – 850 50 50
Afspraken: 033 – 850 60 70

KvK Gooi en Eemland:

32082917

www.meandermc.nl

de bloedstroom wat wordt bemoeilijkt.

Leefregels en verzorging

Om infectie te voorkomen is het belangrijk dat er zo steriel en hygiënisch mogelijk met de dialysekatheter wordt omgegaan. Daarom is het belangrijk dat alleen de dialyseverpleegkundige de verzorging op zich neemt. Er zijn echter wel een aantal regels waar u zich aan moet houden om gevaarlijke situaties voor uw gezondheid te voorkomen. De dialysekatheter mag niet uit het lichaam schieten, let op bloedverlies langs de katheter en voorkom een ontsteking bij de insteekplaats.

De leefregels

1. De plaats waar de katheter de huid ingaat, moet zijn afgeplakt met een (steriele) pleister.
2. U mag de pleister thuis niet zelf verschonen.
3. Als er een pleister los zit mag u deze niet zelf verwijderen. U kunt er wel een andere pleister overheen plakken.
4. Kom niet aan de hechtingen waarmee de katheter is vastgehecht aan de huid.
5. Zorg dat er geen trek/spanning op de katheter komt te staan.

Dialtec

Sinds kort zijn er beschermzakjes voor de dialysekatheter beschikbaar als wondmanager. De insteekopening wordt zodoende volledig afgesloten en beschermd tegen infectie. Hierdoor is het mogelijk om te douchen met een katheter.

Het product wordt in principe volledig vergoed vanuit de aanvullende zorgverzekering. Houd u er rekening mee dat eerst het eigen risico kan worden aangesproken.

Via een receptformulier kan de dialyseverpleegkundige het product voor u bestellen en faxen, zodat het bij u wordt thuisbezorgd.

Wanneer waarschuwt u de dialyseafdeling?

Hieronder staan situaties beschreven die zich kunnen voordoen. Wanneer zo'n situatie zich voordoet moet u zo snel mogelijk contact opnemen met de dialyseafdeling. (bereikbaarheid vindt u achterin deze folder).

- Bij kortademigheid of pijn bij het ademen;
- Bij koorts of koude rillingen;
- Bij pijn rondom de insteekplaats van de katheter;
- Als er bloed langs de katheter lekt;
- Als het (snel) dikker wordt rondom de insteekplaats;
- Als de hechting is losgeraakt;
- Als de katheter uit het lichaam is geschoten. Dit is een gevaarlijke situatie waarbij u het volgende moet doen:
 1. Druk het prik gat dicht, bijvoorbeeld met een schone handdoek.
 2. Ga daarna liggen met het hoofd iets omhoog.
 3. Bel (of laat bellen) met de hemodialyse afdeling en volg de instructies op van degene die u aan de telefoon krijgt.
 4. In de meeste gevallen wordt u met een ambulance naar het ziekenhuis gebracht.
 5. Blijf de insteekopening dicht drukken tot u in het ziekenhuis bent.

Wanneer zich een dergelijke situatie voordoet tijdens opname in het ziekenhuis, waarschuw dan de verpleegkundige van de afdeling.

Het kan voorkomen dat de nefroloog besluit om de dialysekatheter te verwijderen, bijvoorbeeld bij ontstekingen, om daarna weer een andere dialysekatheter in te brengen.

Bereikbaarheid van de afdeling

De afdeling is telefonisch bereikbaar via het algemeen telefoonnummer van Meander Medisch Centrum: 033 – 850 50 50 (vraag naar de afdeling hemodialyse). Om de nacht is de dialyseafdeling gesloten. Dan hebben altijd twee dialyseverpleegkundigen bereikbaarheidsdienst. U kunt bij dialysegerelateerde problemen overleggen met deze dienstdoende dialyseverpleegkundigen. Zij zijn bereikbaar via het algemeen telefoonnummer.